

Як живеш, глибинко?

Кам'яне-Случанське - від слова «камінь»

Легендарні назви

Вочевидь, за кількістю й багатством легенд щодо походження назв села, хуторів, урочищ мало який населений пункт може посперечатися з Кам'яне-Случанським. Скажімо, давній переказ розповідає, як збудував чоловік хату, проте вовки не давали спокою, а невдовзі навіть дитину вкрали. Тож господар звів житло на березі Случа, однак вода виїшла з берегів і загопила оселю. Мусив знову будуватися, місце вибрав безпечне, а поселившись, сказав: «Тут я й сяду каменем». І ось з того часу село почали називати Кам'яним.

Тим часом у науковців своя точка зору щодо назви – камінь і його виходи на поверхню. Слово «кам'яне» підкреслює специфіку рельєфу, де залягають поверхневі та глибинні породи каменю. До того ж, біля села існував хутір Застав'я (розташований за ставом). Певно, у районі Кам'яного був великий став. Не виключено, що спочатку

Свято-Василівському храму виповнилося 103 роки.

Свято-Василівський храм – архітектурна пам'ятка області

Церква святого Василія внесена в реєстр архітектурних пам'яток Рівненщини. Три роки тому, на сторіччя храму, розповідає настоятель, протоієрей отець Володимир (у миру Володимир Грицаюк), приїжджав владика відправляти святкове богослужіння.

Культову споруду будували з 1912 по 1914 рік. Однак іконостас значно старший, зберігся з 1622 року, коли в селі звели перший храм на честь святого Василія Велико-го.

За легендою, коли селяни прийшли до пана попросити дерева на будівництво церкви, той пообіцяв надати будматеріалів безкоштовно, але за такої умови – мають вивезти за один день. Чи варто сумніватися, що предки впорались?..

Історичні джерела свідчать, що в 1790 р. князь Четвертинський передав церкві документ, за яким кам'яний маєток щорічно виплачує священнику по 7 рублів 50 копійок, надає церкві право пільгового помелу зерна на місцевих млинах і безоплатної рубки лісу на будівництво й опалення.

Завжди привітна буфетник Тамара КОВАЛЬЧУК.

У 18 столітті в селі було 134 двори, а парафіян – понад тисячу. Крім того, проживали двадцять євреїв і тринадцять католиків. Свя-

ПершOVERесень - свято для директора школи Людмили КУЗЬМИЧ.

щенником у 1888 році був Олександр Рафальський. А нині – отець Володимир, уродженець Коречини, який приклав душу до бідної польської землі і ось уже двадцять шостий рік править службу Богу: хрестить, вінчає, відспівує. У трудя праведних священнослужителю вже п'ять років допомагає Федір Примак, у минулому начальник дільниці, головний інженер, заступник начальника дистанції колії, а тепер – староста у Свято-Василівській церкві.

Колісь – однокласне училище, нині – дві школи

З 1879 року, свідчать історичні дані, у Кам'яне-Случанському почало функціонувати однокласне народне училище міністерства народної освіти. У ньому вчилися тридцять учнів, у тому числі десять – із Чудла. До речі, за свою працю вчитель отримував 330 рублів на рік.

Зараз у селі працюють дві школи: початкова та І-ІІ ступенів. Директор Кам'яне-Случанської ЗОШ І-ІІ ступенів, досвідчений педагог Людмила Кузьмич, розповідає, що дорогами Країни знань 193 учнів ведуть сімнадцять учителів. Цього року в навчальному закладі функ-

За мостом - Волинські островки.

Адміністративний центр села - сільрада.

ціонуватиме (у відповідності до вимог освітнянської реформи) інклюзивний клас для школярів з особливими потребами.

А в «Лаванді» - «Мохіто»

У кафе Тинненського споживчого товариства «Лаванда» - за тишиною, охайно, привітно. Буфетник Тамара Ковальчук уже п'ятнадцять років не зраджує товариство, а останні п'ять обслуговує відвідувачів у «Лаванді». «Торгувати нині важко, - ділиться наболілим жінка, - люди збідніли, відповідно знизився попит на послуги кафе». Проте популярні всілякі заходять, оскільки не для того, щоб посидіти за кавою, а щоб відпочити на каві. Це й зрозуміло: вересень у

ратна й точна, справжній професіонал», - відгукується про буфетницю покупець Галина Лотоцька. А сама Тамара так характеризує багаторічного керівника Тинненського споживчого товариства Світлану Іванівну: «Багато років Світлана Іванівна опікується всіма працівниками, знає про проблеми в сім'ях, дає добрі поради».

У Тамари Ковальчук – два сини. Один вчиться на юриста, другий – на будівельника. «Однак будівельниками працюватимуть обоє», - з огляду на реалії сьогодення невесело жартує мама. Схоже на те, адже роботи в селі не знайдеш, а ринок праці відчуває потребу саме в кваліфікованих робітниках, зокрема будівельниках, механіках, автослосарях. Проте хлопці, яких виховали працелюбними, роботи не бояться, тож усе в них буде гаразд.

На варті життя та майна

односельця повсякчас перебуває місцева пожежна команда, створена рішенням від 9 липня 2010 року Кам'яне-Случанської сільської ради шостою сесією. Вогнеборці цілодобово перебувають на посту, щоб за необхідності вчасно прибути на виклик.

Володимир Зданевич, уродженець Кам'яне-Случанського, до чергування ставиться відповідально, адже від його стараності та моторності залежить не лише збереженість майна, а й життя земляків.

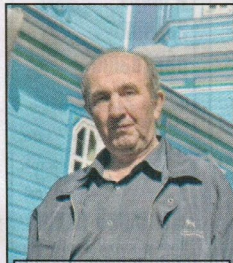
Вогнеборець Володимир ЗДАНЕВИЧ на варті.

селі – найгарячіша пора, кожен поспішає викопати, перебрати, просушити й закласти на зберігання вирощений урожай картоплі. Тому й просить у буфетника освіжаючі напої з собою, приміром розливний «Мохіто».

Тамара Ковальчук добре знає смаки й запити земляків, враховує їх побажання, тому й користується в них повагою. «Вона порядна, аку-

...Покоління змінюють покоління, незмінний Случ жене вічні хвилі, та живуть у пам'яті вдячних нащадків Бойкова Гора, Волинські Островки, Татарське Гало, Сецьке Гало, Гуска як відгомін минувшини і як дороговказ у майбутнє.

Воя ТИМЦУНІК.
Фото ЗАНЯТА СОСЮКА.

Староста Федір ПРИМАК п'ять років прислужує настоятелю.

це був кар'єр, з якого видобували камінь.

Цікава історія походження назв урочищ Татарське Гало та Сецьке Гало. Коли в Кам'яне-Случанське прийшли татари, відважні місцеві жителі заманили ворогів у болото, де й знищили. Болото з часом осушили, ліс викорчували, нині там сіють зерно. Однак досі називають це місце Татарським Галом.

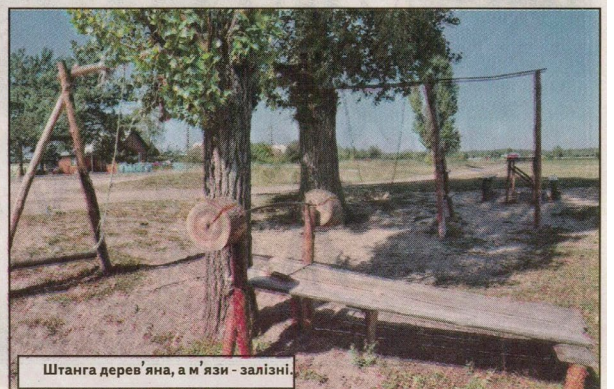
В урочища Сецьке Гало не така героїчна, але від того не менш цікава історія. У давнину це було непрохідне болото (по-древлянськи гало), де переважно росла болотна осока – дуже гостра рослина, що сікла ноги подорожнім. Тому й прозвали цю місцину Сецьким Галом.

А чому околицю села назвали Гускою? Давній переказ розповідає, як тікали вельможі з України. Проїжджала через село багата і пишата пані, яка навіть гуску прихопила. У кінці села, де було лише кілька хат, та злетіла з воза. Знайшли її місцеві жителі й назвали мікрорайон на честь цієї домашньої птиці.

У Кам'яне-Случанському беруть пам'ять про минуле села, про далеких предків, пам'ятають давні легенди та перекази, передають від старшого покоління молодшому. І дуже мудро чинять, адже без минулого нема майбутнього.

Останній день канікул.

Штанга дерев'яна, а м'язи - залізни.